

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԻՐԱՎԱՔԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁ. ԽՆԴՐԻ ԼՈՒԾՈՒՄ, ԹԵ՞ ՆՈՐ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Արսեն Թավադյան

*ԵՊՀ քաղաքացիական իրավունքի ամբիոնի դոցենտ,
իրավաբանական գիտությունների թեկնածու*

2015 թ. փոփոխություններով ՀՀ սահմանադրության մեջ ներառվեց «հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ» տերմինը: Մասնավորապես, 180-րդ հոդվածի 2-րդ մասում նշվեց. «Համայնքը հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ է»: Օրենսդրության մեջ այս տերմինի ներդրումը որևէ փաստացի փոփոխության չհանգեցրեց:

Հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ կատեգորիան մի կողմից ընդհանրացնող, մյուս կողմից պայմանական հասկացություն է, որը որպես այդպիսին չի կարող որոշել առանձին կազմակերպությունների իրավական կարգավիճակը և նախատեսված էլ չէ դրա համար: Դրա ընդհանրացնող բնույթի մասին փաստում է այն հանգամանքը, որ պատմականորեն ձևավորված որոշակի իրավակարգում այդ հասկացության ներքո կարող է նկատի ունեցվել ինչ ասես՝ պետությունից, մունիցիպալ և պետական իշխանության մարմնից մինչև պետական ձեռնարկություն և հարյուր տոկոսանոց պետական մասնակցությամբ բաժնետիրական ընկերություն¹:

Հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ եզրույթի բնույթը հասկանալու համար պետք է նախ անդրադառնալ իրավաբանական անձ հասկացության զարգացմանը: Շատ կարևոր է արձանագրել, որ իրավաբանական անձ տերմինի տակ տարբեր լեզուներով, տարբեր իրավակարգերում և տարբեր ժամանակներում տարբեր երևույթներ են ընկալվել: Երբեմն իրավաբանական անձ ասելով իրավաբաններն ի նկատի են ունենում արհեստական անձին կամ որոշակի ֆիկցիա, որով մարդ չհամարվող գոյությունը դիտարկվում է որպես մարդու իրավունքներ ունեցող²: Այս տեսակետից շատ կարևոր է պարզել՝ ինչ էին հասկանում 19-րդ դարի գերմանացի գիտնականները իրավաբանական անձ եզրույթի տակ, և արդյոք մենք այժմ նույն երևույթն ենք հասկանում:

Հռոմեական իրավունքը «persona» եզրույթի տակ ի նկատի ուներ միայն մարդուն³: Իրավաբանական անձ հասկացությունը միջնադարի ծնունդ է: Այդ տերմինի հայր են համարում 13-րդ դարի Հռոմի պապ Ինոկենտիոս IV-ին, որը մեկնաբանելով հռոմեական իրավունքը, փորձում էր կարգավորել եկեղեցական որոշ միությունների վերաբերյալ հարցեր⁴:

¹ Տե՛ս Суханов Е.А. Сравнительное корпоративное право. М.: Статут, 2014, էջ 255:

² Օրինակ՝ Նյու Յորք նահանգի գերագույն դատարանը քննել է գործ, որտեղ դիմորդ հասարակական կազմակերպությունը պահանջել է ճանաչել շիմպանզե Թոմիի իրավաբանական անձ լինելը (legal personhood) և նրա նկատմամբ կիրառել Habeas Corpus: <https://www.nonhumanrights.org/content/uploads/Tommy-Appellate-Brief-Oct-2016.pdf> (07.08.2020 դրությամբ):

³ Տե՛ս George Mousourakis Fundamentals of Roman Private Law, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2012, էջ 85:

⁴ Տե՛ս Maximilian Koessler The Person in Imagination or Persona Ficta of the Corporation // Louisiana Law Review Volume 9 | Number 4 // մայիս, 1949, էջեր 435-438:

Այնուամենայնիվ, մինչև 19-րդ դարը «իրավաբանական անձ» տերմինն օրենսդրության մեջ ամրագրում չէր ստանում: 1804 թ. Ֆրանսիայի քաղաքացիական օրենսգրքը ճանաչում էր միայն մարդու իրավասուբյեկտությունը, սակայն որոշ միավորումների վրա իրավասուբյեկտության կարգավորումը տարածվում էր ավանդույթի ուժով¹: Միայն 1978 թ. ընդունվեց Ֆրանսիայի քաղաքացիական օրենսգրքի 1832 հոդվածի փոփոխությունը, որը սահմանեց կորպորացիաների նկատմամբ կիրառելի կանոններ²:

Բայց չպետք է մոռանալ, որ Ֆրանսիայում փաստացի գործում է երկու առանձին իրավական համակարգ՝ *droit prive* և *droit administratif*, ընդ որում՝ վերջինը կարգավորում է ոչ միայն մեզ համար սովորական վարչական հարաբերություններ՝ վարչական մարմինների կարգավիճակը և լիազորությունները, բայց նաև նրանց գույքը, գործարքները, նյութական պատասխանատվությունը և ընդհանրապես նրանց բոլոր հարաբերությունները մասնավոր սուբյեկտների հետ³, այսինքն՝ նաև այնպիսի հարաբերություններ, որոնք մեր իրավական համակարգում դիտարկվում են որպես գույք քաղաքացիական:

Հանրային իրավունքի իրավաբանական անձի տեսությունը ծագել է հենց ֆրանսիական վարչական իրավունքում⁴: Այս եզրույթի պատմությունը կարելի է սկսել 1873 թ. Բլանկոյի հայտնի գործից⁵, երբ Tribunal des conflicts-ը (Պետական խորհրդի և ընդհանուր իրավասության դատարանների միջև ենթակայության հարցերը լուծող մարմինը) որոշեց, որ Ծխախոտային վարչակազմին (հանրային մարմին) սեփականության իրավունքով պատկանող սայլից վնասվածքներ ստացած աղջկա հարցը պետք է լուծի Պետական խորհուրդը⁶: Այսինքն՝ Ֆրանսիայի իրավական համակարգի պատմականորեն ձևավորված դիֆստոմիայի արդյունքում անհրաժեշտություն էր առաջացել ստեղծել այնպիսի կառուցակարգ, որը կկարգավորեր նաև պետական մարմինների գույքային պատասխանատվությունը:

Ի տարբերություն Ֆրանսիայի՝ հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ տերմինը Գերմանիայում օգտագործվում է հենց քաղաքացիական օրենսգրքում, և այն նույնպես ուղղված է կարգավորելու մեր տեսակետից քաղաքացիական հարաբերություններ: Մասնավորապես, BGB 89-րդ հոդվածը նշում է, որ հանրային իրավունքի իրավաբանական անձինք պատասխանատու են իրենց աշխատողների և մարմինների պատճառված վնասների համար 31-րդ հոդվածի կանոններով (միավորումների մարմինների և աշխատողների պատասխանատվություն)⁷:

Այնուամենայնիվ, Գերմանիայում էլ «հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ» տերմինը համակարգելու փորձերը անհաջողության են մատնվել՝ մնալով

¹ St' u Л. Жоллио де ла Морандьер Гражданское право Франции, Издательство иностранной литературы, Москва, 1958 էջ 230:

² St' u George A. Bermann, Etienne Picard Introduction to French Law, Kluwer Law International B.V., 2008թ. էջ 336:

³ St' u Etienne Picard, The Public-Private Divide in French Law Through the History and Destiny of French Administrative Law, in Matthias Ruffert (ed.), The Public-Private Law Divide: Potential for Transformation, 2009, էջ 18:

⁴ St' u Ястребов О.А. Основы правового положения юридических лиц публично права зарубежных стран, М.: Вестник РУДН № 3, 2009թ., էջ 32:

⁵ St' u <https://www.conseil-etat.fr/actualites/discours-et-interventions/the-french-administrative-jurisdictional-system> (07.08.2020 դրությամբ):

⁶ St' u Dacian C. Dragos, Bogdana Neamtu Alternative Dispute Resolution in European Administrative Law, Springer, 2014, էջ 58:

⁷ St' u https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bgb/englisch_bgb.html#p0266 (07.08.2020 դրությամբ):

տեսական քննարկումների մակարդակում¹: Ինչ վերաբերում է Չեռնոսևիկայի հանրային մարմինների քաղաքացիական պատասխանատվությունը, պետք է նշել, որ այդպիսի հայցերի համար գոյություն չունի միացյալ իրավական բազա: Մեկ օրենսդրական ակտի մեջ կարգավորումներ տալու փորձերը անհաջողության են մատնվել և որպես հետևանք պետության պատասխանատվության հարցերը կարգավորվում են նախադեպային իրավունքով: Պետության պատասխանատվությունը հաճախ նկարագրվում է որպես «աճող քառու», որը չի կարող կարգավորվել համակարգման որևէ փորձով²:

Ղրա հետ մեկտեղ պետք է հիշել, որ 19-րդ դարի վերջին, երբ գրվում էր Չեռնոսևիկայի քաղաքացիական օրենսգիրքը, «իրավաբանական անձ» եզրույթն ուներ շատ ավելի լայն ընկալում և ներառում էր ֆիզիկական անձ չհամարվող և իրավունակությամբ օժտված ցանկացած սուբյեկտի: Այդ իսկ պատճառով և՛ Ֆրանսիայում³, և՛ Չեռնոսևիկայում⁴ պետությունը դիտարկվում է որպես հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ:

Բայց արդեն նախորդ դարի կեսերից «իրավաբանական անձ» եզրույթի տակ իրավաբանները սկսեցին հասկանալ միայն կորպորատիվ անձին⁵, և տարբեր երկրների օրենսդրությունները սկսեցին ձանաչել հենց պետության առանձին քաղաքացիական իրավաբանական իրավասուբյեկտությունը՝ թույլ տալով վերջինիս անմիջականորեն մասնակցել քաղաքացիական իրավաբանական հարաբերություններին՝ առանց հանրային իրավունքի իրավաբանական անձի դիմակի տակ թաքնվելու անհրաժեշտության⁶: «Հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ» եզրույթը ժամանակակից քաղաքացիական իրավական համակարգ ունեցող երկրներում այս առումով պետք է դիտարկել որպես անախրոնիզմ:

Այս տեսակետից՝ «հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ» եզրույթի ներառումը մեր օրենսդրության մեջ կարող է առաջացնել մի շարք խնդիրներ.

1. Առկա է անհրաժեշտություն փոփոխելու իրավաբանական ամբողջ լեզվամտածողությունը: Հայաստանի և բազմաթիվ երկրների իրավական տերմինաբանության մեջ իրավաբանական անձ տերմինի տակ հասկացվում է միայն քաղաքացիական հարաբերությունների սուբյեկտ կազմակերպությունը, որը պետություն կամ համայնք չէ: Հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ եզրույթի ներառման դեպքում անհրաժեշտ կլինի փոփոխել քաղաքացիական, վարչական և ընդհանրապես ամբողջ օրենսդրությամբ սուբյեկտային ընկալումը՝ սահմանելով, որ համայնքը և պետությունը նույնպես իրավաբանական անձ են: Ինչքանով է դա արդարացված և նպատակային՝ շատ վիճելի է:

Նշված ուղղությամբ գնացել է Վրաստանը, որի քաղաքացիական օրենսգրքի 1509-րդ հոդվածը⁷ պետությունը դիտարկում է որպես հանրային իրավունքի իրա-

¹ Տե՛ս **Суханов Е.А.** Проблемы кодификации корпоративного и вещного права: Избранные труды 2013–2017 гг., М.: Статут, 2018, էջ 92:

² Տե՛ս Martina Kiinnecke Tradition and Change in Administrative Law An Anglo-German Comparison, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2007, էջեր 185-186:

³ Տե՛ս **George A. Bermann**, Etienne Picard Introduction to French Law, Kluwer Law International B.V., 2008 էջ 336:

⁴ Տե՛ս **Эннекцерус Л.** Курс германского гражданского права. Том I, полутом 1: Введение и общая часть / Л. Эннекцерус, Т. Кипп, М. Вольф; М.: Издательство иностранной литературы, 1949, էջ 422:

⁵ Տե՛ս Maximilian Koessler The Person in Imagination or Persona Ficta of the Corporation // Louisiana Law Review Volume 9 | Number 4 // մայիս, 1949, էջ 449:

⁶ Տե՛ս **Суханов Е.А.** Сравнительное корпоративное право. М.: Статут, 2014, էջ 256:

⁷ Տե՛ս <https://matsne.gov.ge/document/download/31702/75/en/pdf> (07.08.2020 դրությամբ):

վաբանական անձ: Բացի դրանից, Վրաստանում նաև ընդունվել է «Հանրային իրավունքի իրավաբանական անձանց մասին» օրենքը¹, որը փաստացի միայն հղող նորմերով հագեցած իրավական ակտ է. դրա բոլոր հոդվածները հղում են անում հատուկ օրենքներին:

2. «Հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ» եզրույթը հակասության մեջ կմտնի վարչական իրավունքում կիրառվող վարչական մարմին հասկացության հետ: Ընդ որում, նմանատիպ հակասություն արդեն կա, օրինակ, Ֆրանսիայի և ԵՄ օրենսդրությունների միջև, քանի որ վերջինս օգտագործում է հանրային մարմին հասկացությունը, որը չի համապատասխանում ֆրանսիական հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ եզրույթին²:

Պետք է նաև նշել, որ հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ տերմինն ինքնին կայացած չէ, և օրինակ՝ անգլիալեզու գրականությունում օգտագործվում են տարբերվող հասկացություններ, որոնց իմաստային ծավալը նույնպես տարբեր է («public legal entity», «legal entity of public law», «public corporation», «legal entity with public participation», «publicly traded company», «public company», «legal entity of public interest» / «public interest company»)³:

3. «Հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ» եզրույթը որևէ իրավական ծանրաբեռնվածություն չի կրում: Ինչպես նշվեց, հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ եզրույթը ՀՀ իրավական համակարգ մտավ ՀՀ սահմանադրության 2015 թ. փոփոխություններով: Դրանից հետո մեր օրենսդրության մեջ այս տերմինի ներդրումը որևէ առարկայական փոփոխության չհանգեցրեց:

ՀՀ իրավական համակարգը վարչական հարաբերությունների տեսակետից օգտագործում է «վարչական մարմին» հասկացությունը, իսկ քաղաքացիաիրավական իրավասուբյեկտության տեսակետից՝ համայնք, պետություն և իրավաբանական անձ հասկացությունները:

Թե ինչ հարց է լուծելու հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ տերմինի ներդրումը, հասկանալի չէ:

Ըստ իս, վարչական հարաբերությունների սուբյեկտային կազմի կարգավորումների առումով առկա են որոշակի խնդիրներ. օրենսդրությունը վարչական մարմին չի դիտարկում փաստացի հանրային պատվիրակված գործառույթ իրականացնող անձանց: Բայց այս հարցը կարելի է ուղղել վարչական մարմնի հասկացությունը բարեփոխելով, ոչ թե մեր օրենսդրությանը խորթ տերմինի կիրառմամբ: Առավել ևս, որ այս հասկացությունը հայրենական օրենսդրության մեջ ներառել ցանկացողները նույնպես չեն բարձրացնում վերոնշված խնդրի լուծման անհրաժեշտությունը⁴:

Հակառակը, մեր օրենսդրությանը և պրակտիկային ծանոթ է դեպք, երբ նույն մարմինը դիտարկվել է և՛ քաղաքացիական հարաբերությունների տեսակետից իրավաբանական անձ, և՛ վարչական մարմին վարչական հարաբերությունների տեսակետից: Խոսքը ՀՀ կենտրոնական բանկի մասին է, որը ՀՀ քաղաքացիական օ-

¹ Տե՛ս <https://matsne.gov.ge/en/document/download/19204/19/en/pdf> (07.08.2020 դրությամբ):

² Տե՛ս Sébastien Platon The notion of "public authority" in the recent case law of the European Court of Justice and its impact on French administrative law, Montesquieu law review, Issue No.1 January 2015, էջ 5:

³ Տե՛ս Сулейменов М.К., Карагусов Ф.С., Кот, А.А., Дуйсенова, А.Е., Скрыбин, С.В. О понятии и правовом статусе юридических лиц публичного права в законодательстве некоторых развитых иностранных государств и бывших советских республиках:

<https://www.zakon.kz/4902443-o-ponyati-i-pravovomstatuse.html> (07.08.2020 դրությամբ):

⁴ Տե՛ս http://www.justice.am/storage/files/legal_acts/legal_acts_1656566421131_Iravabanakan_andinq.pdf (07.08.2020 դրությամբ):

րենսգրքի իմաստով *sui generis* իրավաբանական անձ է, կարող է մասնակցել քաղաքացիական հարաբերություններին, և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի տեսակետից վարչական մարմին է. վարչական հարաբերությունների դեպքում նրա վրա տարածվում է վարչական օրենսդրությունը¹:

Այս առումով, ՀՀ իրավական համակարգում հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ եզրույթը իրավաբանական քիմերա է²՝ մեռելածին կարգավորում, որը խախտում է նաև Օկկամի ածելիի կանոնը՝ իրավական համակարգ ներառելով ավելորդ հասկացություն, որը չի լուծում որևէ կոնկրետ հարց, այն դեպքում, երբ առկա հարցերը կարող են լուծվել առանց այդ հասկացության, և փաստացի անախորհիզմ է: Նույն հաջողությամբ կարելի էր իրավական համակարգի մեջ ներառել նաև հանրային իրավունքի ֆիզիկական անձ հասկացությունը³, օրինակ՝ նոտարներին նկարագրելու համար:

Այնուամենայնիվ, անհնար է առարկել այն պնդմանը, որ առկա են հանրության համար կարևոր նշանակություն ունեցող սուբյեկտներ: Այդպիսի սուբյեկտներ կարող են լինել ինչպես հանրային գործառույթներով օժտվածները, այնպես էլ, օրինակ, այնպիսի իրավաբանական անձինք, որոնց գործունեությունը մեծ կարևորություն ունի երկրի տնտեսական, սոցիալական, մշակութային կյանքի համար:

Հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ հասկացության ներդրումը, ինչպես նշվեց, հնարավորություն չի տա լուծելու այս ոլորտում առկա խնդիրները, քանի որ արհեստականորեն միավորելու է իրար հետ կապ չունեցող մի շարք սուբյեկտների, որոնք, հանրային իրավունքի իրավաբանական անձի ընդհանուր տեսակի մեջ ներառվելուց բացի, որևէ այլ ընդհանրություն չեն ունենա: Եվ, իսկապես, բարդ է պատկերացնել՝ ինչ ընդհանրություն կարող են ունենալ, օրինակ, Հայ Առաքելական Եկեղեցին, Հայփոստը, Հանրային հեռուստատեսությունը, Ատոմակայանը, Փաստաբանների պալատը և այլն:

Մեթոդաբանական տեսակետից ավելի ճիշտ է նախ հասկանալ հանրային նշանակություն ունեցող սուբյեկտների կազմը: Մոտավոր ցանկը հետևյալն է՝

1. Իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտ հանդիսացող վարչական մարմիններ (պետություն, համայնք),
2. Իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող վարչական մարմիններ (կենտրոնական բանկ),
3. Քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտ չհանդիսացող վարչական մարմիններ (պետական մարմիններ, մարզպետարաններ և այլն),
4. Պետության կողմից հիմնադրած ոչ առևտրային կազմակերպություններ, որոնք վարչական մարմին չեն (հիմնադրամներ, ՊՈԱԿ-ներ),
5. *Sui Generis* իրավաբանական անձինք, որոնք իրականացնում են հանրային պատվիրակված գործառույթներ, սակայն վարչական մարմիններ չեն (փաստաբանների պալատ և այլն),
6. Հանրային պատվիրակված գործառույթներ իրականացնող ֆիզիկական անձինք (նոտարներ),

¹ Տե՛ս ՀՀ վճռաբեկ դատարանի թիվ թիվ 3-1886(ՏՂ) քաղաքացիական գործ 25.12.2007թ. որոշումը:

² Տե՛ս **Хохлов Е. Б.** Юридические химеры как проблема российской правовой науки /Е. Б. Хохлов. //Правоведение. – 2004. – № 1 (252), էջ 4-14:

³ Տե՛ս **Усков О.Ю.** Юридические лица публичного права: понятие и виды // "Журнал российского права", 2010, N 6, էջ 103:

7. Հանրային ծառայություններ մատուցող առևտրային իրավաբանական անձինք,

8. Տնտեսության համար մեծ նշանակություն ունեցող առևտրային իրավաբանական անձինք (խոշոր մթերողներ, խոշոր արտադրողներ, խոշոր արտահանողներ, գերիշխող, մենաշնորհ դիրք գրավող կազմակերպություններ),

9. Սոցիալական մեծ նշանակություն ունեցող ոչ առևտրային իրավաբանական անձինք (Հայ Առաքելական Եկեղեցի):

Վերոնշյալ բոլոր խմբերում էլ առկա են իրավական կարգավորման բացեր: Օրինակ՝ ՊՈԱԿ կազմակերպաիրավական ձևի մեջ ներառվում են ինչպես զուտ մշակութային, կրթական, գիտական նշանակություն ունեցող կազմակերպություններ (բուհեր, ինստիտուտներ, թանգարաններ), այնպես էլ փաստացի վարչարարություն իրականացնողներ (ՇՄԱԳ փորձաքննությունների կենտրոնը), սակայն բոլոր նշյալ կազմակերպությունները նույն կարգավորման տակ են, ընդ որում՝ միայն քաղաքացիաիրավական: Սակայն հարց է՝ որքանով են այսպիսի հարցերը ենթակա սահմանադրաիրավական կարգավորման:

Իմ խորին համոզմամբ, բոլոր խմբերում եղած հարցերը կապված չեն Սահմանադրության հետ: Միակ սահմանադրաիրավական հարցը, որ կարող է ծագել, հետևյալն է՝ արդյո՞ք հանրային պատվիրակված գործառույթներ իրականացնող անձինք (օրինակ՝ փաստաբանների պալատը) կարող են դիտարկվել որպես վարչական մարմին, և արդյո՞ք դա հակասության մեջ չի մտնի ՀՀ սահմանադրության 6-րդ հոդվածով ամրագրված օրինականության սկզբունքի հետ: Դարձյալ կարծում եմ, որ այստեղ խնդիր առկա չէ: Այնուամենայնիվ, հնարավոր է լրացուցիչ քննարկում անհրաժեշտ լինի:

LEGAL ENTITY UNDER PUBLIC LAW: PROBLEM SOLVING OR NEW PROBLEMS

Arsen Tavadyan

*Associate Professor at the YSU Chair of Civil Law,
Candidate of Legal Sciences*

The article describes the term "legal entity of public law", which was introduced into the RA legal system as a result of the 2015 reforms of the RA Constitution. It is indicated that introduction of this term was carried out without a systematic approach, and also without taking into account the logic of civil legislation. As a result, we got a regulation that does not solve any problems and actually is a burden for the legislation. It is also indicated that instead of trying to introduce the term "legal entity of public law", it would be more correct to reform the concept of "administrative body", as well as to regulate the behavior of subjects of public importance by sectoral laws.

ЮРИДИЧЕСКОЕ ЛИЦО ПУБЛИЧНОГО ПРАВА. РЕШЕНИЕ ПРОБЛЕМЫ ИЛИ НОВЫЕ ПРОБЛЕМЫ

Арсен Тавадян

*Доцент кафедры гражданского права ЕГУ,
кандидат юридических наук*

В статье рассматривается термин «юридическое лицо публичного права», который был привнесен в правовую систему РА в результате реформ Конституции РА 2015 года. Указывается, что закрепление этого термина было осуществлено без системного подхода, а также без учёта логики гражданского законодательства. В результате мы имеем регулирование, которые не решает никаких проблем и фактически обременяет законодательство. Указывается также, что вместо попыток привнесения термина «юридическое лицо публичного права», было бы правильнее реформировать понятие «административного органа», а также урегулировать поведение субъектов, имеющих общественное значение, отраслевыми законами.

Բանալի բառեր – *հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ, կորպորատիվ իրավունք, վարչական մարմին*

Ключевые слова: *юридическое лицо публичного права, корпоративное право, административный орган*

Key words: *legal entity of public law, corporate law, administrative body*